

NANNIE WIEGMAN

Directeur Florence Nightingale Instituut

Huiswerk voor politiek en media

Er zijn de komende jaren tot 125.000 mensen extra nodig in de zorg. Alarmerende berichten, waarmee we afstevenen op een fiks probleem. Tekorten op de arbeidsmarkt in de gezondheidszorg zijn niet nieuw. De geschiedenis laat zien dat instellingen regelmatig te maken hadden met een overschot dan wel een tekort aan verpleegkundigen.

Sinds de start van het verpleegstersberoep in 1878 kent de zorg zo'n varkenscyclus. Dat heeft te maken met veranderingen in de samenleving die leiden tot nieuwe zorgvragen. De grootste crisis op het gebied van tekorten binnen het verpleegkundig beroep deed zich voor vanaf 1955. Na stagnatie ten gevolge van de Tweede Wereldoorlog maakten ziekenhuizen een enorme groei door met tal van ingewikkelde specialisaties tot gevolg. Er ontstond een tekort aan verpleegkundigen in alle werkvelden. In het *Tijdschrift voor Ziekenverpleging* van 1957 schonk de redactie volop aandacht aan het probleem.

Voor het artikel 'Critic op de opleiding tot verpleegster' van dr. H. R. Bax zorgde voor een levendige discussie onder de lezers. Volgens Bax werd het tekort aan verpleegsters, zoals ze toen nog heetten, mede veroorzaakt door henzelf. Zij vertelden allerlei 'schandverhalen' over het ziekenhuis aan het thuisfront en dat was slecht voor het imago. Ook in 1957

speelde beeldvorming dus een rol bij de populariteit van het beroep. Oplossingen voor deze crisis varieerden van een beter salaris en meer carrièrekansen tot de instelling van de Dag van de Verpleging in 1964. Dit leidde ertoe dat het grote tekort begin jaren '70 weer even was weggewerkt.

Ook in 2018 vliegen de plannen je om de oren. Echter, waar het tijdens het arbeidsmarkttekort in de jaren '60 duidelijk was om wie het ging, namelijk om verpleegkundigen, is dat nu tamelijk onduidelijk. Als het zoveelste artikel over het tekort aan verpleegkundigen verschijnt, zien we op de begeleidende foto stevast een ramenlappende of stofzuigende huishoudelijke hulp, vaak in wit schort. Natuurlijk moet dit werk ook gebeuren, maar het is heel slecht voor het imago van de verpleegkundige. Bekende Nederlanders noch de politiek of de media maken helder onderscheid in wie we nu eigenlijk op welke plek

nodig hebben om de tekorten op te lossen. Laten we dat nu eerst eens strak definiëren én communiceren. Gaan we een tekort krijgen aan huishoudelijke hulpen, verzorgenden, wijkverpleegkundigen, MBO-verpleegkundigen, HBO-verpleegkundigen of aan verpleegkundig specialisten? Pas als dat helder is, kunnen we aan oplossingen denken, met de juiste ondersteunende foto's. 📸

Foto: Florence Nightingale Instituut

'In artikelen over het tekort aan verpleegkundigen zien we op de begeleidende foto stevast een ramenlappende of stofzuigende huishoudelijke hulp'